

Falo

Puzzelmagazine No.2

**"QUANDO
VIENE
OTTOBRE
BELLO,
LEVA IL
VINO DAL
MASTELLO"**

Falo

Puzzelmagazine **Herfst 2016**

Voorwoord	tre
Autunno in foto's	quattro
Noot. <i>Referendum</i>	cinque
Cruciverba <i>Vertaalslag</i>	sei
Cos'è <i>Bosco</i>	sette
Val d'Aosta	otto
Leer Italiaans wandelen	quindici
Cos'è <i>Frutto</i>	diciassette
Ricerca di Parole <i>Autunno</i>	diciotto
Bozen: meest Duitse stad in Italië	diciannove
Cruciverba <i>koffie</i> .	ventitre
Cosa dice	ventiquattro
Recept Bicerin	venticinque
Antwoorden	ventisette

FALO'S ITALIAANSE SCHOOL

Ontwerp en redactie:
Olaf van Maaren | info@deitaliaanseschool.nl

Vragen, opmerkingen of suggesties zijn altijd welkom! Contact:
info@deitaliaanseschool.nl | facebook.com/falositaliaanseschool

deitaliaanseschool.nl

De dagen worden weer korter en de temperaturen nemen weer aanzienlijk af. Kon ik half september nog van een ijskoude limoncello in het zonnetje genieten, moet ik half oktober met een dikke jas over straat om niet verkouden te worden. Ach het werd ook wel tijd. Ieder seizoen heeft zijn charmes.

Ook in Italië is de herfst begonnen. In de noordelijke regio's is op hoge hoogte de eerste verse sneeuw gevallen en wat zuidelijker zijn de truffels ongeduldig aan het wachten tot ze gevonden worden. Het zijn van die kleine dingen die een seizoen kenmerken en wat sfeer geven.

Die kleine dingen heb ik geprobeerd te vangen en in het tweede Falo magazine te stoppen. Foto's, quotes en weetjes zijn verspreid over het magazine. Daarnaast vind je ook artikelen over het Aostadal, de stad Bozen/Bolzano en geef ik een receptje om Bicerin te maken. En uiteraard zijn er ook weer aardig wat puzzels te vinden!

Hopelijk kan dit magazine je vermaken.

Fijne herfst!

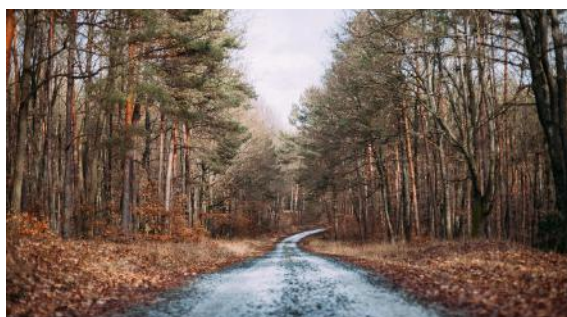
Olaf van Maaren

**Het werd ook wel
tijd voor de herfst.
Ieder zijn seizoen
heeft zijn eigen
charmés.**

*ONTDEK DE
ITALIAANSE HERFST
IN DEZE EDITIE.*

EEN ITALIAANSE *AUTUNNO*

©Number 10 | *Premier Renzi (rechts) en de oud-premier van Groot-Brittannië Cameron (links).*

Noot.

REFERENDUM

Op 4 december mogen de Italianen naar de stembus voor een referendum over het politieke stelsel van Italië. Premier Renzi heeft het referendum echter een hele andere lading gegeven. En dat was niet perse heel verstandig.

De Italianen stemmen 4 december over de hervormingen die Renzi wil doorvoeren. De Senaat zou worden terug gebracht naar 100 leden (nu 315) en zou minder macht krijgen. Veel Italianen staan hier wel achter.

Echter heeft premier Renzi zijn politieke lot laten hangen van dit referendum. En dat geeft het referendum een totaal andere lading. Veel tegenstanders (waaronder de populaire MoVimento 5 Stelle) ruiken bloed. Een Nee zal leiden tot verkiezingen en veel onrust in het nu eindelijk wat politiek rustige Italië.

Ik houd mijn hart vast.

VERTAAL SLAG

Cruciverba

In deze kruiswoordpuzzel (cruciverba) moet je 21 woorden vertalen! De woorden zijn redelijk simpel, maar gaan wel over veel verschillende thema's.

Horizontaal

- 4. Kopen
- 6. Zon
- 11. Willen
- 12. Buitenland
- 13. Griekenland
- 14. Wassen
- 15. China
- 17. Fruit

- 18. Hallo
- 19. Vlees

Verticaal

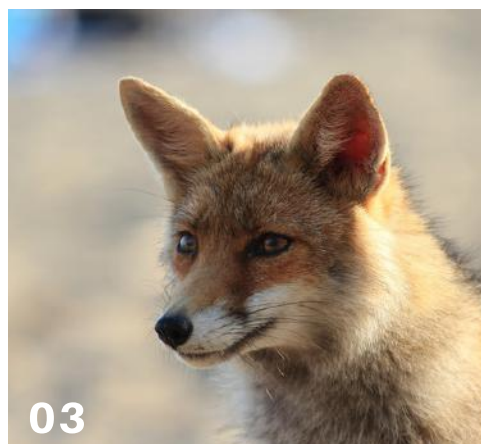
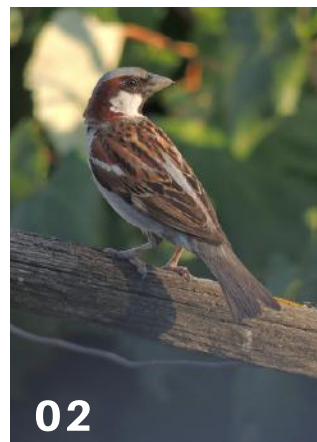
- 1. Naam
- 2. Honger
- 3. Paus
- 5. Ingang
- 6. Zus
- 7. Fornuis
- 8. Halte
- 9. Snelheid
- 10. Bed

- 16. Keuken
- 17. Familie

Bosco

Cos'è?

Hieronder zie je acht herfstachtige taferelen. Weet jij de Italiaanse benaming voor deze verschijnselen? Van deze woorden samen kun je met de juiste letters een nieuw woord maken. Pak een notitieblaadje en doe de test!

— — — — —

5X IN..

AOSTA

Wanneer je iemand vraagt of ze een van de Italiaanse regio's op kunnen noemen, zal Valle d'Aosta daar zeer waarschijnlijk niet tussen staan. Niet heel gek, het is immers de allerkleinste regio van Italië en heeft op het eerste gezicht niet heel veel Italiaanse kenmerken. In dit artikel neem ik je mee door het Aostadal.

AOSTA

HET ROME VAN DE ALPEN.

'Het Rome van de Alpen', zo wordt Aosta (Aoste in het Frans) ook wel genoemd. Ze dankt haar bijnaam aan haar strategische ligging in de Alpen en de rijke historie die terug gaat naar de Romeinen. De invloeden hiervan zijn tot op de dag van vandaag terug te zien met een romeins theater of de boog van Augustus (rechtsonder).

Deze prachtige foto's zijn geschoten door Uccio d'Agostino. Meer van hem? [klik hier](#).

WINTERSPORT

PILA.

In de winter ligt er veel sneeuw in het hoge Aostadal. Vanuit de stad Aosta kun je met een kabelbaan het moderne skigebied Pila bereiken. Alles draait hier om skieën: Winkels, hotels en pistes zijn met elkaar verbonden door skipaden en de hindernisbaan en het funpark maken het ook voor de gevorderde skiër een prima locatie.

**WINKELS EN
HOTELS ZIJN
VERBONDEN
MET SKIPADEN.**

Pila heeft in totaal 25 pistes met een lengte van in totaal 75 kilometer. Daarmee is het een van de grootste gebieden uit de streek.

MONTE BIANCO

HET TOPJE VAN EUROPA.

Volgens de meeste Italianen ligt de hoogste berg van West-Europa ook deels in Italië: de Monte bianco (Mont Blanc). Feit is in ieder geval dat je vanaf Courmayeur met een gloednieuwe lift richting de top van de berg kunt komen en kunt genieten van prachtige uitzichten!

Deze prachtige foto's zijn geschoten door Tom Fahy. Meer van hem? klik [hier](#).

TAAL

FRANS.

Naast het Italiaans wordt ook het Frans veelvuldig gesproken. Veel straatnamen hebben zowel een Franse als Italiaanse naam en de inwoners krijgen beide talen onderwezen. En om het nog wat gecompliceerder te maken: thuis spreken de meeste Aostanen hun eigen dialect: Valdôtain.

**VOUS PARLEZ
FRANÇAIS? O
PARLA
ITALIANO?**

KASTELEN

VOEL JE
EEN ECHTE
RIDDER!

In het Aostadal vind je ontzettend veel middeleeuwse kasteeltjes en burchtjes. Je kunt er gerust een hele tocht van maken en op die manier heel Valle d'Aosta ontdekken. Een paar mooie voorbeelden van de kastelen zijn: Castello Fenis (boven), Castello Verrès (rechtsboven) of Castello st. Piere (rechtsonder).

Weetje.

PIZZA UIT NAPELS

Pizza kun je tegenwoordig bijna overal ter wereld eten. Maar wist je dat de pizza - zoals wij die nu kennen - uit Napels komt? In de achterwijken van de stad waren ze de eerste die met tomaten en deeg een heerlijke snack maakten.

Tegenwoordig wordt de Napoletaanse pizza beschermt door een vereniging: Associazione Verace Pizza Napoletana. Zij bewaren het recept en stellen strikte eisen aan een echte Pizza Napoletana.

LEER ITALIAANS

Wandelen

In deze tijd van het jaar is het heerlijk om een wandeling te maken in de natuur. Het palet van kleuren aan en onder de boom vormt een prachtig plaatje. Laten we eens kijken naar wat belangrijke woorden voor een Italiaanse wandelingen.

Wanneer je in Italië wilt passeggiare* , moet je op zoek gaan naar een itinerario turistico. Dat kun je proberen uit te zoeken op je eigen houtje óf door even te gaan naar de plaatselijke APT (Azienda di Promozione Turistica). Daar hebben ze vaak vele carte degli itinerari turistici.

**Camminare kun je ook gebruiken om aan te geven dat je wilt gaan wandelen. Het verschil tussen deze twee is dat je dat met camminare vaak doet met een doel (naar school lopen/ naar de bakker lopen) en met passeggiare gaat het meer om het wandelen zelf (maken van een wandeling).*

De natuur verschilt per regio en je kunt dus overal verschillende soorten wandelingen maken. In het Noorden van Italië (bijv. het Aostadal of Zuid-Tirol/Trentino) kun je bijvoorbeeld heel goed fare l'alpinismo, terwijl de lagere delen van het land zich weer goed lenen om te correre en in de steden zul je eerder girare.

Een hele attrezzatura klinkt vrij heftig en is ook zeker niet nodig wanneer je een klein wandelingetje gaat maken. Maar wanneer je een stevige bergwandeling wilt maken, moet je hier wel even op letten! Zorg uiteraard voor goede scarpe da passeggio, voor un bastone da passeggio en met een felle zon voor un cappello.

WOORDENLIJST

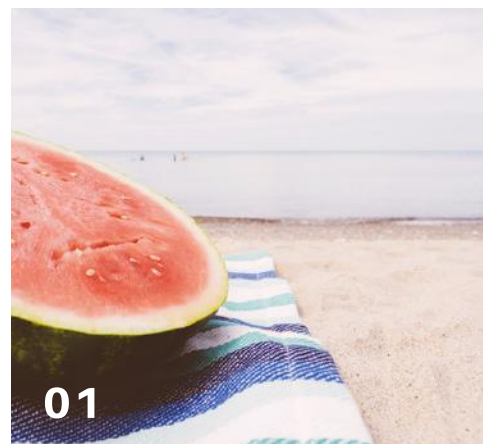
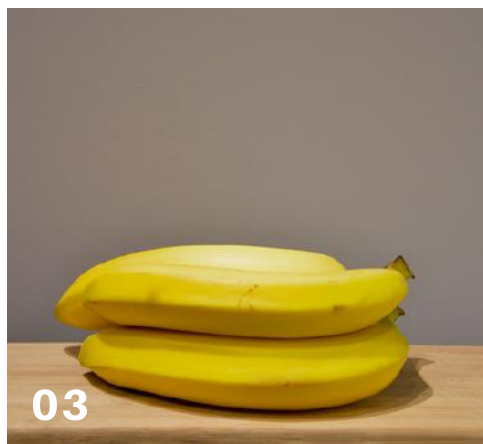
Handige woorden om te leren.

wandelen	passeggiare
wandelen	camminare
de wandelroute	l'itinerario turistico
de wandelkaart	la carta degli itinerari turistici
de VVV	L'APT
bergbeklimmen	fare l'alpinismo
de berg	la montagna
de bergsport	l'alpinismo
rennen/hardlopen	correre
slenteren	girare
de stad	la città
de uitrusting	l'attrezzatura
de wandelschoenen	le scarpe da passeggio
de wandelstok	il bastone da passeggio
de hoed	il cappello
het kompas	la bussola

Frutto

Cos'è?

Hieronder zie je zeven fruitsoorten. Weet jij de Italiaanse benaming voor dit fruit? Van deze woorden samen kun je met de juiste letters een nieuw woord maken. Pak een notitieblaadje en doe de test!

— — — — —

AUTUNNO

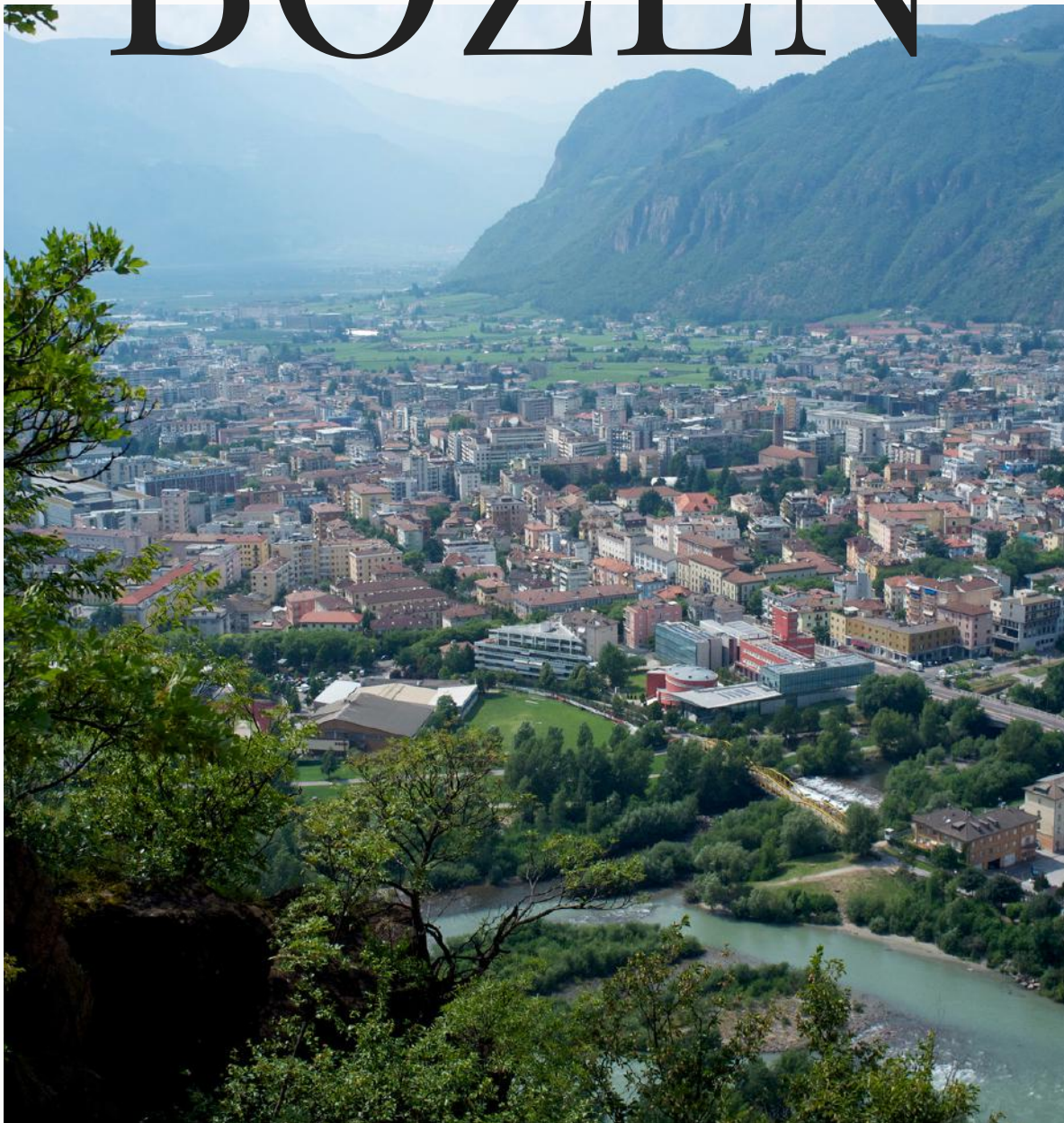
Ricerca di parole

In deze woordzoeker (Ricerca di parole) zijn 17 woorden verstopt. Al deze woorden horen bij het thema herfst (Autunno). Weet jij ze allemaal te vinden? Print deze pagina en laat het zoeken beginnen!

L D K I F V I N O K Z L Y G O
E R O P A S V E E E N M W O N
G P M T Q G A H N R Y Y H Q I
Q V Q X A Z W F Q O V Z K S Z
D N A E T V G U A D I M H I F
G V S S E Z F R G D B L J B O
R M S T T R A S R E W O G Q N
Q I G S A N F W O R S C S A N
X G A J C G G Y S F F S E J M
C R L I X Y I K S F X E F O O
U A O K K R A O O A Z R S A N
R N P U M Y L L N R Q F W X V
E T M F K O L S Y E A V W R X
I U E L T P O E N G A T S A C
P R T P F O O F R S J X T E V
K C K K C O Z Q B U G G A O K
D O Z N E S G K X D B W R C T
Z H M U F I C L R Y N F T S R
Z G I R W N H K I O R D U O Z
M U O Q J H G G S A T Z F B G
U O D Q Z S K V N U B Y O M H
X H R C W L O N N U T U A S C
O P R X V G R A H L F N Y O G

STAGIONE
AUTUNNO
BOSCO
FOGLIA
ARANCIONE
GIALLO
ROSSO
SAPORE
TARTUFO
FUNGHI
CASTAGNE
VINO
GRANTURCO
TEMPO
FRESCO
MAGLIONE
RAFFREDDORE

BOZEN

DE MEEST DUITSE STAD VAN ITALIË

In het noorden van Italië vind je de stad Bozen/Bolzano. Het is de poort naar de regio Alto-Adige, waar menig wintersportliefhebber graag naartoe gaat. Bozen is een stad met bijzonder karakter: een Oostenrijkse met een vleugje Italiaans waar mogelijk.

FOTO'S: A. ZYKOV

TEKST: O. VAN MAAREN

Dat de stad zo 'Oostenrijks' aanvoelt, komt omdat de stad pas na de eerste wereldoorlog deel uitmaakt van Italië. Daarvoor viel het - al sinds de middeleeuwen - onder het regiem van Oostenrijk.

Piazza Walther

De geschiedenis is ook te zien op het belangrijkste plein van de stad: Piazza Walther - of Waltherplatz in het Duits. Het is sinds 1808 het belangrijkste en meest levendige plein van de stad. Hier kun je even uitrusten bij een van de vele cafeetjes of de oude kathedraal van de stad bezoeken.

Het plein dankt zijn naam aan het beeld van Walther von der Vogelweide dat centraal staat op het plein. Von der Vogelweide was een bekende dichter uit de stad.

Een stad met een bijzonder karakter: Oostenrijks met een vleugje Italiaans waar mogelijk.

Ötzi

Ooit gehoord van Ötzi? In 1991 vonden twee Duitse wandelaars een bevroren lijk op de grens van Italië en Oostenrijk. Het bleek te gaan om een lijk dat duizenden jaren geleden gestorven was, vermoedelijk zelfs door geweld! Een zeer interessante vondst, waar een speciaal museum voor is opgericht in Bolzen: Het archeologisch museum. Je kunt hier de mummie in een een koelcel bekijken.

Via dei Portici

Een van de bekendste straten van Bolzen is Via dei Portici (Laubengasse in het Duits). In dit smalle - en drukke - straatje vind je winkeltjes/cafeetjes en kraampjes voor ieder wat wils. Het is bijna geheel overdekt door de gallerijen, maar probeer daar soms ook eens uit te lopen en te kijken naar de vele erkers die uit de huizen steken.

Kathedraal

Aan het Piazza Walther vind je de belangrijkste kerk van de stad: Duomo Maria Assunta. Deze gotische kerk stamt uit de 14de eeuw, maar is gebouwd op de fundamenteën van een kerk uit de 4de eeuw.

Wat direct opvalt aan deze kathedraal, zijn de bijzondere geglazuurde dakpannen van de kathedraal en de klokkentoren uit de zestiende eeuw. Deze toren is gebouwd, nadat de vorige in 1499 door een brand werd verwoest.

Kerstmarkt

Een van de mooiste tijden van het jaar om Bolzano te bezoeken is met kerst. Een reusachtige markt is dan uitgesteld op het Piazza Walther, de stad is prachtig met lichtjes versierd en de geroosterde kanstantjes, de vele sparren en het kaneel ruik je drie dagen later nog.

Duitsland en Oostenrijk hebben een rijke en geliefde traditie als het gaat om kerstmarkten. In Bozen worden deze tradities gemengd met de Italiaanse tradities. Lekker eten in een prachtige sfeer: heerlijk!

Kerst in Bozen: Lekker eten in een prachtige kerstsfeer: heerlijk!

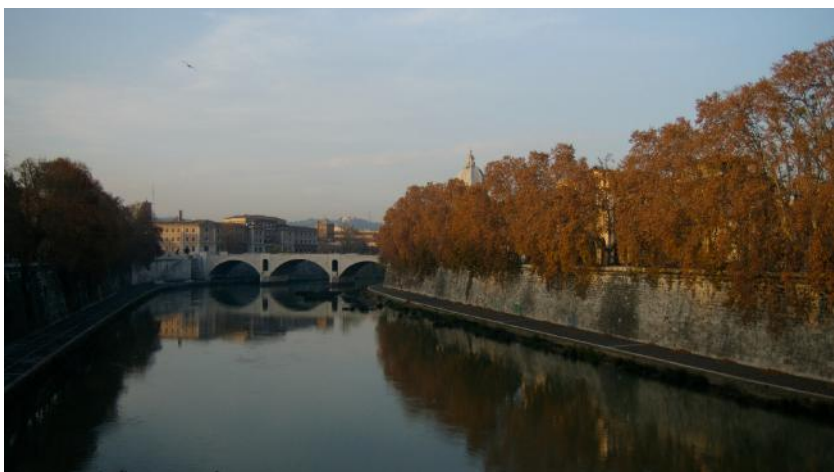
Meer Alto-Adige?

Lees op de website van Falo meer artikelen over de regio [Alto-Adige/Trentino](#).

Boven

Het Piazza Walther in de zomer.

HERFST IN ROME

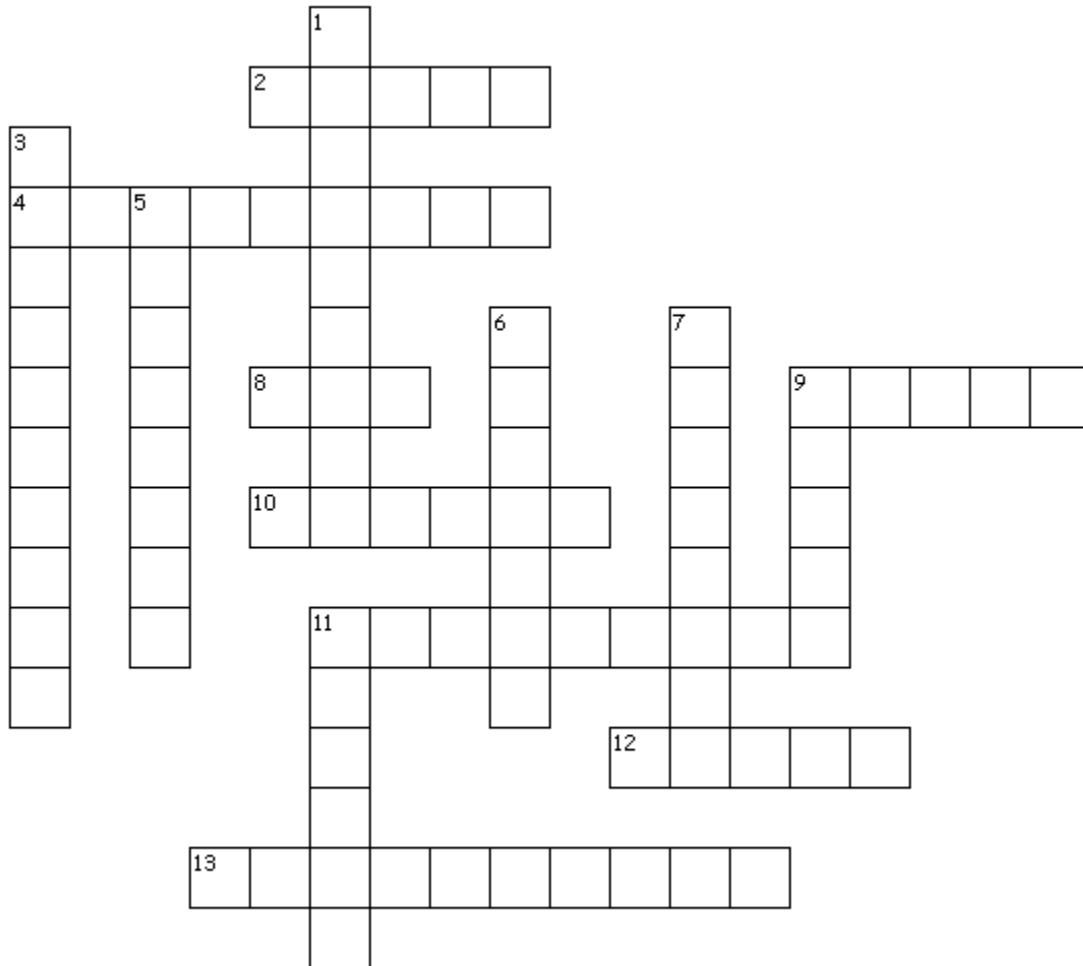

Deze foto's zijn geschoten door Hugo Wetterberg. Wil jij jouw foto's ook delen met Falò? Stuur mij dan een berichtje: info@deitaliaanseschool.nl.

Koffie

Cruciverba

In deze kruiswoordpuzzel (cruciverba) moet je de juiste Italiaanse woorden omtrent koffie weten te raden. Succes!

Horizontaal

2. Italiaans voor koffie
4. Een espresso met een flinke hoeveelheid warm water.
8. Plek waar je de koffie in het openbaar drinkt.
9. Koffie met warme melk: caffè ...
10. Dubbel(e)
11. (Sterke) koffie van 15ml.
12. Koffie met chocoladesiroop.
13. Koekjes uit Prato

Verticaal

1. 'Gevlekt' in het Italiaans
3. Espresso met gestoomde melk en melkschuim.
5. (Sterke) koffie van 30ml
6. Koffiekenner
7. Koffie met alcohol: caffè ...
9. Koffie met een langere doorlooptijd dan een espresso.
11. Koffie met citroenschil: caffè ...

Dice

Cosa dice

Wat zou er gebeuren als de namen van objecten en plaatsen zouden worden geschreven zoals ze worden uitgesproken? Hieronder vindt u woorden geschreven zoals men ze uitspreekt. Komt u erachter naar welk woord we opzoek zijn? Van ieder juist geschreven woord gebruiken we een letter om een ander woord te maken. Welke letter we nodig hebben, is aangegeven met een nummer. Werk van links naar rechts en van boven naar beneden.

LA
BOEKA

04

IEL
VIENO

02

ADOELTIE

05

IEL
KOESJIENO

07

LA
MAKKIENA

03

Tsjerkare

05

Bicerin

WARME CHOCOLADE- KOFFIE UIT TURIJN

Deze warme Chocolate-koffiedrank uit Turijn kun je heel gemakkelijk zelf maken. Het is weer eens wat anders dan de gebruikelijke chocolademelk!

Smelt de chocolade in een pan au bain-marie en laat tegelijkertijd de volle melk koken. Wanneer alle chocolade gesmolten is, voeg je de warme melk geleidelijk al roerend toe. Voeg dan de maizena toe en laat de chocolademelk dikker worden. Zet dan een espresso en voeg deze toe aan het chocolademengsel. Als 'kers op de taart' spuit je wat slagroom en suiker op de top. En je kunt genieten!

1 kop:

1 espresso

1 theelepel suiker

40 g pure chocola

2 dl volle melk

3 theelepels Maizena

Verse slagroom

Meer receptjes op de website!

GA

weetje.

HET GELUKKIGE LAND

De regio Campanië (*campania*) dankt haar naam aan de Romeinen. Zij noemden dit stukje land 'Campania Felice', wat je zou kunnen vertalen als 'Gelukkig land'.

Steden als Pompeii en Herculaneum, maar ook de kust van Amalfi werden in die tijd al veel bezocht door rijke Romeinen, die even tijd voor ontspanning nodig hadden. Geef ze maar eens ongelijk!

Antwoorden

Hier vind je alle antwoorden van de puzzels in dit magazine. Is het een beetje gelukt?

Cruciverba blz. 06

Orrizontale: 1. Comprare

6. Sole 11. Volere 12. Estero

13. Grecia 14. Lavare 15. Cina 17.

Frutto 18. Ciao 19. Carne

Verticale: 1. Nome 2. Fame

3. Papa 5. Entrata 6. Sorella

7. Fornello 8. Fermata 9. Velocità

10. Letto 16. Cucina 17. Famiglia

Cos'è blz. 07

Van links naar rechts, boven naar

beneden: 1. Funghi 2. albero

3. uccello 4. morsa 5. volpe 6.

riccio 7. passeggiare 8. foglie

Oplossing: **il colore**

Cos'è blz. 17

Van links naar rechts, boven naar

beneden: 1. Pera 2. Fragola

3. Lampone 4. Banana

5. cocomero 6. kiwi 7. mela

Oplossing: **arancia**

Ricerca di parole blz. 18

Cruciverba blz. 23

Orrizontale: 2. caffè

4. Americano 8. Bar 9. Latte

10. Doppio 11. Ristretto

12. Mokka 13. Cantuccini

Verticale:

1. Macchiato 3. Cappuccino

5. Espresso 6. Barista 7. Corretto

9. Lungo 11. Romano

Cos'è blz. 24

Van links naar rechts, boven naar

beneden: 1. La buca 2. Il vino

3. Adulti 4. Il cuscino

5. La macchina 6. Cercare

Oplossing: **ultima**

— VOLG FALO —

DEITALIAANSESCHOOL.NL